

BESCHIKKING VAN HET GERECHT (Tweede kamer)

15 mei 1997 *

In zaak T-175/96,

G. Berthu, lid van het Europees Parlement van de Europese Gemeenschappen,
vertegenwoordigd door **A. Varaut**, advocaat te Parijs,

verzoeker,

tegen

Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door
U. Wölker, lid van haar juridische dienst, als gemachtigde, domicilie gekozen
hebbende te Luxemburg bij **C. Gómez de la Cruz**, lid van haar juridische dienst,
Centre Wagner, Kirchberg,

verweerster,

betreffende een verzoek tot nietigverklaring van de „beschikking” van de Commissie die is vervat in een aan de Raad op 16 oktober 1996 voorgelegd voorstel voor een verordening „over enkele bepalingen betreffende de invoering van de euro” [COM(96) 499 def.],

geeft

* Procestaal: Frans.

HET GERECHT VAN EERSTE AANLEG (Tweede kamer),

samengesteld als volgt: C. W. Bellamy, kamerpresident, A. Kalogeropoulos en J. Azizi, rechters,

griffier: H. Jung

de navolgende

Beschikking

De aan het geding ten grondslag liggende feiten

- 1 Op 16 oktober 1996 diende de Commissie een „voorstel voor een verordening van de Raad over enkele bepalingen betreffende de invoering van de euro” [COM(96) 499 def.; hierna: „voorstel voor een verordening”] in.
- 2 Met een beroep op het feit, dat tijdens de bijeenkomst van de Europese Raad van 15 en 16 december 1995 te Madrid onder meer was besloten, „de Europese munteenheid de naam ‚euro’ te geven” en dat die naam „wordt gebruikt in plaats van de generieke term ‚ecu’, die in het Verdrag gebruikt wordt om te verwijzen naar de Europese munteenheid” (zie tweede overweging van de considerans van het voorstel voor een verordening), nam de Commissie in haar voorstel voor een verordening een artikel 2 op, dat luidt als volgt:

„1. Met ingang van 1 januari 1999 worden in rechtsinstrumenten opgenomen verwijzingen naar de ecu als bedoeld in artikel 109 G van het Verdrag en gedefinieerd in verordening (EG) nr. 3320/94 van de Raad vervangen door verwijzingen naar de

euro, tegen een koers van één euro voor één ecu. Als in rechtsinstrumenten naar de ecu wordt verwezen zonder een dergelijke definitie, levert dit het vermoeden op dat wordt verwezen naar de ecu als bedoeld in artikel 109 G van het Verdrag en gedefinieerd in verordening (EG) nr. 3320/94 van de Raad.”

- 3 Onder deze omstandigheden heeft verzoeker bij op 4 november 1996 ter griffie van het Gerecht neergelegd verzoekschrift een beroep krachtens artikel 173, vierde alinea, EG-Verdrag ingesteld, strekkende tot nietigverklaring van de beschikking van de Commissie die zijns inziens in het voorstel voor een verordening is vervat.

- 4 Bij op 20 december 1996 ter griffie van het Gerecht ingeschreven akte heeft de Commissie krachtens artikel 114, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering een exceptie van niet-ontvankelijkheid opgeworpen, waarover verzoeker op 17 februari 1997 zijn opmerkingen heeft ingediend.

Conclusies van partijen

- 5 Verzoeker concludeert dat het het Gerecht behage:

— het beroep ontvankelijk te verklaren;

— de omstreden beschikking onwettig te verklaren.

6 In haar exceptie van niet-ontvankelijkheid concludeert de Commissie dat het het Gerecht behage:

— het beroep niet-ontvankelijk te verklaren;

— verzoeker te verwijzen in de kosten.

7 In zijn opmerkingen over de exceptie van niet-ontvankelijkheid concludeert verzoeker dat het het Gerecht behage:

— de door de Commissie opgeworpen exceptie van niet-ontvankelijkheid te verwerpen;

— subsidiair, deze te voegen met de zaak ten gronde.

De ontvankelijkheid

Middelen en argumenten van partijen

8 Volgens de Commissie is het beroep kennelijk niet-ontvankelijk, omdat, in de eerste plaats, het door haar aan de Raad voorgelegde voorstel voor een verordening geen voor beroep vatbare handeling in de zin van de rechtspraak ter zake vormt en, in de tweede plaats, zelfs indien dit wel het geval zou zijn, dit niet wegneemt,

dat verzoeker niet rechtstreeks en individueel wordt geraakt in de zin van artikel 173, vierde alinea, van het Verdrag, zodat zijn beroep om die reden eveneens niet-ontvankelijk is.

- 9 Wat in de eerste plaats de aard van de omstreden handeling betreft, stelt de Commissie, dat ofschoon de Raad een voorstel van de Commissie nodig heeft om een besluit te kunnen nemen, dit voorstel op zich geen enkel dwingend of bindend rechtsgevolg in de zin van de rechtspraak ter zake heeft, omdat de Raad vrij is om de voorgestelde handeling, met of zonder wijzigingen, vast te stellen of in het geheel geen besluit te nemen.
- 10 Zij voegt hieraan toe, dat het omstreden voorstel enkel een eerste fase is van een procedure die wordt geacht te leiden tot de vaststelling van een definitieve handeling, en dat het als voorbereidende handeling wordt geacht te „verdwijnen” bij de vaststelling van de definitieve handeling waarvoor het de grondslag vormt, zodat het geen voor beroep vatbare handeling is.
- 11 Wat in de tweede plaats de vraag betreft, of verzoeker rechtstreeks en individueel wordt geraakt in de zin van artikel 173, vierde alinea, van het Verdrag, stelt de Commissie, dat uit de voorgaande overwegingen volgt, dat verzoeker, daar het voorstel voor een verordening geen enkel gevolg voor zijn rechtspositie heeft, niet kan stellen rechtstreeks te zijn geraakt.
- 12 Bovendien kan verzoeker, ingeval de Raad het voorstel voor een verordening zou aannemen, evenmin stellen, dat zijn rechtspositie wordt beïnvloed uit hoofde van zekere bijzondere hoedanigheden of een feitelijke situatie die hem karakteriseert ten opzichte van ieder ander en hem daarom individualiseert op soortgelijke wijze

als een adressaat. Integendeel, gelijk verzoeker zelf in zijn verzoekschrift heeft gesteld, raakt een dergelijke handeling hem slechts „in zijn hoedanigheid van burger, evenals alle anderen”.

- 13 Ten slotte stelt de Commissie, dat zo het voorstel voor een verordening „de nationale soevereiniteit van de Lid-Staten” zou aantasten, dit verzoeker, anders dan hij stelt, geen „rechtstreekse en individuele schade” kan berokkenen, waardoor zijn beroep ontvankelijk zou worden.
- 14 Verzoeker stelt, dat de naamswijziging van de Europese munteenheid van „ecu” in „euro” hem individueel en rechtstreeks raakt, aangezien hij als burger, evenals alle andere burgers, met ingang van 1 januari 2002 de nieuwe Europese munteenheid dagelijks zal moeten gebruiken.
- 15 Bovendien beïnvloedt een dergelijke naamswijziging van de Europese munteenheid, die in strijd is met de verdragsbepalingen, de nationale soevereiniteit op een dermate ernstige wijze, dat hij hierdoor rechtstreeks en individueel schade zal ondervinden. Volgens verzoeker heeft het hoogste gerechtshof van Denemarken op 12 augustus 1996 een beroep van natuurlijke personen ontvankelijk verklaard, waarin zij de wettigheid van een aantal bepalingen van het EG-Verdrag in geding brachten, op grond dat de schending van de nationale soevereiniteit een dermate ernstige schade vormde, dat elk van hen rechtstreeks en individueel werd geraakt. Ofschoon deze rechtspraak zich op een ander niveau dan die van het Hof bevindt, moet deze volgens verzoeker toch worden omgezet in gemeenschapsrecht.
- 16 Ten slotte stelt verzoeker, dat indien het Gerecht zijn beroep niet-ontvankelijk verklaart op grond dat het voorstel voor een verordening geen voor beroep vatbare handeling in de zin van artikel 173 van het Verdrag vormt, hij hetzelfde beroep zal instellen tegen het definitieve besluit van de Raad, indien deze het voorstel voor een verordening van de Commissie aanneemt.

Beoordeling door het Gerecht

- 17 Volgens artikel 114, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering doet het Gerecht, indien een partij zulks verzoekt, uitspraak over de niet-ontvankelijkheid zonder op de zaak ten gronde in te gaan, onder de voorwaarden voorzien in artikel 114, leden 3 en 4. In casu acht het Gerecht zich door het onderzoek van het dossier voldoende ingelicht en bestaat er geen aanleiding de mondelinge behandeling te openen.
- 18 Het Gerecht is van mening, dat eerst onderzocht moet worden, of het voorstel voor een verordening dat de Commissie de Raad op 16 oktober 1996 heeft voorgesteld, een handeling in de zin van artikel 173, vierde alinea, van het Verdrag is en, zo ja, of verzoeker door die handeling rechtstreeks en individueel wordt geraakt.
- 19 Om vast te stellen, of maatregelen handelingen in de zin van artikel 173, vierde alinea, van het Verdrag vormen, dient men volgens vaste rechtspraak te zien naar wat zij in wezen inhouden, aangezien de vorm waarin zij zijn gegoten in dat opzicht in beginsel van geen belang is. Als handelingen of besluiten die vatbaar zijn voor beroep tot nietigverklaring zijn te beschouwen maatregelen die bindende rechtsgevolgen in het leven roepen, welke de belangen van de verzoeker kunnen aantasten doordat zij diens rechtspositie aanzienlijk wijzigen. Wat meer in het bijzonder handelingen of besluiten betreft die in een uit verscheidene fasen bestaande procedure tot stand komen, deze vormen in beginsel slechts voor een beroep tot nietigverklaring vatbare handelingen wanneer het maatregelen betreft die aan het einde van de procedure het standpunt van de betrokken instelling definitief vastleggen. Hieruit volgt, dat voorlopige maatregelen of zuiver voorbereidende maatregelen niet vatbaar zijn voor een beroep tot nietigverklaring (arresten Hof van 11 november 1981, zaak 60/81, IBM, Jurispr. 1981, blz. 2639, r. o. 9 en 12; 27 september 1988, zaak 302/87, Parlement/Raad, Jurispr. 1988, blz. 5615, r. o. 14-16, en 18 maart 1997, zaak C-282/95 P, Guérin automobiles, Jurispr. 1997, blz. I-1503,

r. o. 34; arrest Gerecht van 10 juli 1990, zaak T-64/89, Automec, Jurispr. 1990, blz. II-367, r. o. 41 en 42; beschikking Gerecht van 30 november 1992, zaak T-36/92, SFEI e. a., Jurispr. 1992, blz. II-2479, r. o. 43, en arrest Gerecht van 22 mei 1996, zaak T-277/94, AITEC, Jurispr. 1996, blz. II-351, r. o. 51).

- 20 De rechtsgrondslag van het door de Commissie aan de Raad voorgelegde voorstel voor een verordening „over enkele bepalingen betreffende de invoering van de euro”, is artikel 235 van het Verdrag, bepalende dat „indien een optreden van de Gemeenschap noodzakelijk blijkt om, in het kader van de gemeenschappelijke markt, een der doelstellingen van de Gemeenschap te verwezenlijken, zonder dat dit Verdrag in de daartoe vereiste bevoegdheden voorziet, (...) de Raad met eenparigheid van stemmen op voorstel van de Commissie en na raadpleging van het Europees Parlement de passende maatregelen [neemt]”.
- 21 Gelijk uit deze verdragsbepaling volgt, is de Raad, om de „passende maatregelen” in de zin van deze bepaling te nemen, vrij om het hem door de Commissie voorgelegde voorstel met of zonder wijzigingen aan te nemen of om het te weigeren. Hieruit volgt, dat het voorstel van de Commissie, dat deel uitmaakt van een wetgevingsproces dat uit meerdere fasen bestaat, slechts een voorlopige handeling vormt die uitsluitend dient ter voorbereiding van de vaststelling van een definitieve handeling, te weten een verordening van de Raad, zonder dat het standpunt dat laatstgenoemde zal innemen definitief wordt vastgelegd. Derhalve kan niet worden gesteld, dat een dergelijk voorstel bindende rechtsgevolgen in het leven roept in de zin van bovengenoemde rechtspraak (zie r. o. 19 hierboven).
- 22 Hieruit volgt, dat het door de Commissie aan de Raad voorgelegde voorstel voor een verordening niet kan worden aangemerkt als een voor beroep vatbare handeling in de zin van artikel 173, vierde alinea, van het Verdrag en dat het onderhavige beroep niet-ontvankelijk moet worden verklaard, zonder dat het andere argument van de Commissie, dat de omstreden handeling verzoeker evenmin rechtstreeks en individueel raakt, behoeft te worden onderzocht.

Kosten

- 23 Volgens artikel 87, lid 2, van het Reglement voor de procesvoering wordt de in het ongelijk gestelde partij in de kosten verwezen, voor zover dit is gevorderd. Aangezien verzoeker in het ongelijk is gesteld en verweerster in die zin heeft geconcludeerd, moet hij zowel in zijn eigen kosten als in de kosten van de Commissie worden verwezen.

HET GERECHT VAN EERSTE AANLEG (Tweede kamer)

beschikt:

1) Het beroep wordt kennelijk niet-ontvankelijk verklaard.

2) Verzoeker wordt verwezen in de kosten.

Luxemburg, 15 mei 1997.

De griffier

H. Jung

De president van de Tweede kamer

C. W. Bellamy